

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לחינוך ילדים ונוער בסיכון
המחלקה לרווחה, קהילה והורות

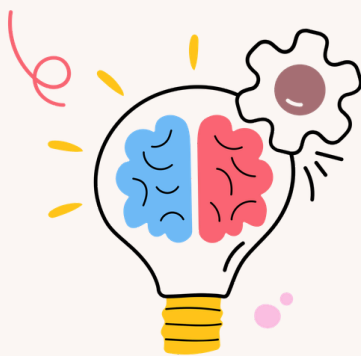
מיומנויות בלב

העשייה

חברת פעילויות למועדוניות:

מיומנויות הליבה בשפת

המעשה

דברי פתיחה לצוותי המועדוניות

צוותים יקרים,

המועדונית מהווה עבור ילדינו "מרחב של הזדמנות" – עוגן חינוכי-טיפולי המעניק ביטחון, שייכות וכלים לצמיחה. מתוך תפיסה של פדגוגיה טיפולית, אנו שואפים "להפוך את הפירמידה" ולהציב את המיומנויות במוקד העשייה, כמענה לצמצום פערים וקידום מוביליות חברתית.

בימים אלו, כשמציאות מבצע "שאגת הארי" מציבה בפני הילדים ובפנינו אתגרים רגשיים מורכבים, תפקידנו כעוגן משמעותי מתעצם.

החוברת שלפניכם מתרגמת את מפת המיומנויות שנבנתה ע"י האגף לשפת המעשה עבור אוכלוסיית התלמידים במועדוניות. לפניכם סדרת פעילויות המושתתות על תפיסת העבודה האגפיים ו מיומנויות הליבה – מניהול עצמי ועד אוריינות דיגיטלית. כל פעילות היא הזמנה לתרגול מעשי בתוך "המעבדה החברתית" של המועדונית, במטרה לבנות אצל הילד תחושת מסוגלות שתישאר עמו גם מחוץ לכתליה.

בברכת עשייה פדגוגית-טיפולית משמעותית,

המחלקה לקהילה, רווחה והורות

הצעות אפעילות

פעילות 1: המיומנויות הדיגיטליות

מיומנויות ליישום: אוריינות דיגיטלית, אוריינות מידע, פתרון בעיות.

ציוד: ניידים, דפי ברקודים (QR) מפוזרים במרחב/ כרטיסיות. **מהלך הפעילות:** הילדים סורקים קודים/ או מקבלים כרטיסיות המובילים למשימות פיצוח: מציאת מידע ספציפי ברשת, צפייה בסרטון וזיהוי הבעיה של הגיבור, או הכרעה בין מקור מידע אמין למזויף. (נספח א')

רפלקציה: איך ידעתם באיזה אתר לבטוח? מה עזר לכם לפתור את החידה מהר יותר?

פעילות 2: גשר הכוחות

מיומנויות ליישום: עבודת צוות, חשיבה יצירתית, ניהול זמן. **ציוד:** עיתונים, דבק, מקלות ארטיק, כרטיסיות תפקידים. **מהלך הפעילות:** בניית גשר יציב מחומרים מוגבלים תחת חלוקת תפקידים נוקשה: המתכנן (רק הוא רואה את השרטוט), הבנאי (רק הוא מדביק) ומנהל המשאבים (רק הוא ניגש לציוד). **רפלקציה:** האם היה קשה לא "לפלוש" לתפקיד של אחר? מה

גרם לשיתוף הפעולה להצליח?

פעילות 3: "פודקאסט בשידור חי"

מיומנויות ליישום: עמידה מול קהל, ביטוי עצמי וביטחון עצמי, אוריינות שפתית.

ציוד: מיקרופון דמה, אוזניות, דף שאלות מנחות.

מהלך הפעילות: יצירת "אולפן" בו זוגות מקליטים ראיון קצר.

המראיין מתרגל הקטבה פעילה ושואל על רגע של הצלחה, מדברים על הרגשות והדברים שהם חווים בימים אלו (מבצע שאגת הארז) והמרואיין מתרגל עמידה מול קהל וביטוי חוזקות אישיות.

רפלקציה: איך זה מרגיש כשמישהו מקשיב לסיפור ההצלחה שלך בשידור חי? האם זה נתן לך כלים להתמודד במהלך ימים אלה?

פעילות להעמקת המיומנויות

פעילות 4: מעבדת הרגשות

מיומנויות ליישום: ניהול עצמי, ויסות רגשי, חשיבה ביקורתית.

ציוד: צנצנת שקופה, מים, נצנצים, כרטיסיות אישיות. נספח ב

מהלך הפעילות: המדריכה מנערת את "צנצנת הסערה" (מים

ונצנצים). הילדים מציעים אסטרטגיות הרגעה (נשימות, פסק זמן),

ורואים איך המים נרגעים. בסוף כל ילד כותב לעצמו "כרטיסיית ניווט"

עם 3 פעולות לוויסות עצמי.

רפלקציה: האם אפשר לקבל החלטות טובות כשהצנצנת סוערת?

מה "החומר" שמרגיע אתכם?

פעילות 5: "חוקרים בתוך המועדונית"

מיומנויות ליישום: מודעות חברתית ואזרחית, אמפתיה, שאילת שאלות.

ציוד: דפי תצפית וכלי כתיבה. נספח ג'

מהלך הפעילות: חקירת מרחב המועדונית כעוגן של חוסן.

הילדים מתגבשים כ"מועצת מנהלים" צעירה ומנסחים הצעה

לשיפור מרחב המועדונית שתישלח לגורמים הרלוונטיים ביישוב.

רפלקציה: האם גם לילדים יש כוח להשפיע על הסביבה שלהם?

זברי סיכום,

המעבר מעולם של "תוכן" לעולם של "מיומנויות" הוא ליבת העשייה שלנו.

הפדגוגיה הטיפולית היא הציר המרכזי המאפשר לכל ילד במועדונית לכתוב מחדש את סיפור חייו, גם אל מול קשיי השעה ומציאות "שאגת הארז".

בכל פעם שילד במועדונית מצליח לווסת כעס, לשתף פעולה בבניית גשר או להשמיע את קולו בביטחון – הוא כותב מחדש את סיפור חייו. הפעילויות בחוברת זו הן רק נקודת הזינוק. הכוח האמיתי נמצא בידייכם – ביכולת לזהות את "רגע הלמידה" (The Teachable Moment), לשקף לילדים את החוזקות שלהם ולטעת בהם את האמונה שהם מסוגלים להצליח, להשפיע ולבחור את עתידם. אנו מזמינים אתכם להפוך את המיומנויות לשפה המדוברת במועדונית, כזו שבונה חוסן וסוללת דרך למוביליות חברתית אמיתית. תודה על העשייה המסורה שלכם בכל יום מחדש.

"מיומנות היא לא רק מה שאנחנו יודעים, אלא מה שאנחנו מסוגלים לעשות עם מה שאנחנו יודעים. כשילד רוכש מיומנות – הוא רוכש חופש."

freedom

נספח א

הוראות ושאלות לפעילות 1

צפו בסרטון הקצר. מה הייתם מציעים לגיבור לעשות אחרת כדי להצליח?

מצאו באתר מזג האוויר מהן הטמפרטורות היום ב-3 ערים שונות. איפה הכי כדאי לטייל?

לפניכם שתי כותרות על המצב. אחת היא עובדה (משהו שקרה) ואחת היא דעה (מה מישהו חושב). איך תבדילו ביניהן?

חפשו תמונה של "גיבור" ישראלי מהחודשים האחרונים. מהי המיומנות הכי חזקה שלו (אומץ, עבודת צוות, עזרה לזולת)?

מצאו ברשת הוראות להכנת יצירה מחומרים שיש במועדונית. מהו השלב הראשון?

נספח ב

כרטיסיות של דגשות פעילות 2

שלוה

ביטחון

תקווה

חסוּלוּת

חברות

שייכות

אהבה

שקט

לחץ

פחד

ביאבול

ייאוש

נספח א

דף חקירה לפעילות 5

1. נקודת אור: סמנו ב-X מקום אחד במועדונית שבו אתם מרגישים הכי בטוחים. למה דווקא שם?

2. עיצוב חוסן: לו הייתם יכולים להקים "פינת רוגע" חדשה בחדר, אילו 3 חפצים הייתם שמים בה?

3. יוזמה: כתבו הצעה אחת למדריכה: איך נוכל לשמח חבר במועדונית שמרגיש היום קצת עצוב בגלל המלחמה?

